

Cuprins

PARTEA ÎNTÂI

Aici se găsesc viețile cuvioșilor și de Dumnezeu purtătorilor părinți de la Pecerska, scrise de cuviosul părintele nostru Nestor în letopisețul rusesc, și, de asemenea, povestirea despre Sfânta, făcătoare de minuni și marca Bisericii de la Pecerska, scrisă de fericitul Simon, episcop de Vladimir și Suzdal

Viața cuviosului și de Dumnezeu purtătorului părintele nostru Antonie, primul dintre monahii ruși care s-au nevoit în peșteri (10 iulie)	14
Lauda cuviosului și de Dumnezeu purtătorului părintelui nostru Antonie de la Pecerska, începătorul vieții monahale în Rusia	33
Viața cuviosului și de Dumnezeu purtătorului părintelui nostru Teodosie, egumenul Pecerskăi, primul dintre monahii ruși care au început să se nevoiască în mănăstiri chinoviale (3 mai)	55
Povestire despre mutarea cinstitelor moaște ale cuviosului și de Dumnezeu purtătorului părintelui nostru Teodosie de la Pecerska	102
Lauda cuviosului și de Dumnezeu purtătorului părintelui nostru Teodosie, egumenul și începătorul regulilor călugărești în Rusia	111
Povestire despre Sfânta și Făcătoarea de minuni biserică de piatră a Pecerskăi, în cinstea Preasfintei Născătoare de Dumnezeu. Cum a fost zidită, înfrumusețată și sfințită (scrisă de fericitul Simon, episcop de Vladimir și Suzdal)	121
Viața cuviosului nostru părinte Ștefan, care a fost egumen la Pecerska după cuviosul Teodosie <i>A dus la bun sfârșit zidirea sfintei biserici de la Pecerska și, cu toate că a suferit prigoană, a întemeiat mănăstirea de la Klova, iar apoi a fost episcop de Vladimir</i> (27 aprilie)	139

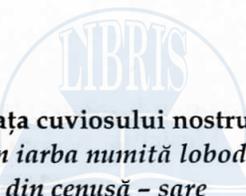
- Viața cuviosului nostru părinte Nicon, egumenul Pecerskăi**
La început, în timpul Sfântului Antonie, tunde frații în peșteră, apoi a întemeiat o mănăstire la Tmutarakan; apoi, după Sfântul Ștefan, a primit egumenia Pecerskăi și a împodobit cu icoane sfânta biserică de aici
(23 martie) 143
- Viața cuviosului nostru părinte egumen Varlaam**
A fost egumen în peșteră încă înainte de înălțarea Mănăstirii Pecerska, iar apoi a fost egumen al Mănăstirii „Sfântul și Marele Mucenic Dimitrie”. A suferit multe din pricina părinților săi atunci când a îmbrăcat veșmântul călugăresc și a fost pelerin la Locurile Sfinte
(19 noiembrie) 149
- Viața cuviosului nostru părinte Efreem Eunucul**
Călătorind la Locurile Sfinte, a adus tipicul studiilor, la dorința cuviosului Teodosie, apoi a fost episcop de Pereiaslav
(28 ianuarie) 155
- Viața cuviosului nostru părinte Isaia, făcătorul de minuni**
A fost luat de la Mănăstirea Pecerska și așezat egumen la Mănăstirea „Sfântul Mare Mucenic Dimitrie”, apoi episcop de Rostov. Aici, aducând poporul la credință, a săvârșit multe minuni și a fost adus de îngeri la sfințirea bisericii de la Pecerska
(15 mai) 159
- Viața cuviosului nostru părinte Damian, prezbiterul și vindecătorul de la Pecerska**
A vindecat bolnavii cu rugăciune și ulei sfințit. Pe patul de moarte, a văzut un înger cu chipul Sfântului Teodosie, care i-a vestit că va moșteni Împărăția Cerurilor
(5 octombrie) 163
- Viața cuviosului nostru părinte Ieremia clarvăzătorul**
A prevăzut viitorul și gândurile omenești
(5 octombrie) 167
- Viața cuviosului nostru părinte Matei înaintevăzătorul**
A văzut cu limpezime visările diavolești și cugetele oamenilor
(5 octombrie) 169
- Viața cuviosului nostru părinte Isaachie, zăvorâtul în peșteră**
A fost înșelat de diavol și a suferit multe chinuri din partea celui ce ademenește cu dans, apoi a fost nebun, de dragul lui Hristos.
(14 februarie) 171

Mărturia cuviosului nostru părinte Nestor despre sfinții și fericirii primi călugări de la Pecerska, din viețile cărora a scris în această parte întâi	177
--	-----

PARTEA A DOUA

*Cuprinde Vietile sfinților cuvioși și de Dumnezeu purtători părinți ai noștri
de la Pecerska, pe care cuviosul părinte Policarp, fost arhimandrit la Pecerska,
le-a auzit de la Sfântul Simon, episcop de Vladimir și Suzdal, și le-a povestit
în scrisoarea sa către fericitul Achindin, arhimandritul de atunci al Pecerskăi*

Viața cuviosului nostru părinte Nichita Zăvorâțul <i>A fost înșelat de diavol, care i s-a arătat în chip de înger, devenind preaînțelept și prooroc, însă, când s-a pocăit, a uitat totul. Apoi a fost episcop de Novgorod și făcător de minuni</i> (31 ianuarie)	181
Viața cuviosului nostru părinte Lavrentie Zăvorâțul <i>A obligat un demon să spună câți sfinți din Mănăstirea Pecerska pot să izgonească demonii prin cuvânt și cât de mult se tem diavoli de peșteră</i> (29 ianuarie)	185
Viața cuviosului nostru părinte Alipie, pictorul de icoane <i>A pictat icoane pentru biserici fără să ia plată și a fost doctor făcător de minuni, folosind culorile pentru icoane. În chip nevăzut, au fost pictate icoane în numele lui, iar apoi, în chip văzut, un înger a pictat o icoană de-a fericitului</i> (17 august)	189
Viața cuviosului nostru părinte Agapit, doctorul fără de arginți <i>A vindecat pe bolnavi cu rugăciunea, dându-le verdețuri din mâncarea sa, și a salvat un doctor armean</i> (1 iunie)	197
Viața cuviosului nostru părinte Grigorie Făcătorul de minuni <i>Era de departe înfricoșător pentru demoni și i-a înțeleptit pe niște hoți cu minunile sale, apoi i-a prezis cneazului venirea unui puhoi de ape, în care el însuși a fost înecat, iar trupul său a fost găsit, în chip minunat, în chilia sa</i> (8 ianuarie)	203
Viața cuviosului nostru părinte Moisei Ugrin <i>Din copilărie a suferit în pământul Lehiei, de la o văduvă</i> (26 iulie)	209
Viața cuviosului nostru părinte Ioan Mulpătimitorul <i>De dragul fecioriei, a pătimit multe și s-a îngropat în pământ până la umeri</i>	217

<i>Viața cuviosului nostru părinte Prohor, făcătorul de minuni Din iarba munită lobodă, făcea prin rugăciune o pâine dulce, iar din cenușă - sare</i> (10 februarie)	221
<i>Viața cuviosului nostru părinte Marcu cel din peșteră De porunca lui ascultau morții și, împreună cu el, se află cuviosul Teofil, căruia adormitul întru Domnul Ioan i-a cedat locul cel de sus și cu lacrimile căruia s-au umplut două vase</i> (26 decembrie)	227
<i>Viața cuvioșilor noștri părinți Teodor și Vasile Au pățimit din partea cneazului Mstislav Sviatopolcovici, clevetiți de diavolul în furtul unei comori</i> (11 august)	235
<i>Viața cuviosului nostru părinte Pimen, multrăbdătorul suferințelor trupești Toată viața a zăcut bolnav, dar a avut simțământul mulțumirii și a fost tuns de îngeri în chipul călugăresc</i> (7 august)	247
<i>Viața cuvioșilor noștri părinți Spiridon și Nicodim, prescurari la Pecerska Aceștia rosteau Psaltirea pe de rost, în fiecare zi. Când a luat foc o clădire, din cauza sobei, Spiridon a acoperit soba cu mantia și, aducând apă, a stins flăcările</i> (31 octombrie)	253
<i>Epistola cuviosului nostru părinte Policarp, adresată fericitului Achindin, arhimandritul Pecerskăi Despre sfinții și fericii monahi de la Pecerska, ale căror vieți sunt incluse în această parte a doua</i>	255

PARTEA A TREIA

*Aici sunt înșirate Viețile cuvioșilor și de Dumnezeu purtătorilor părinților
noștri de la Pecerska, spuse de părintele nostru Simon, episcop de Vladimir
și Suzdal; iar eu le-am scris în epistola mea către fericitul Policarp,
care atunci era călugăr la Pecerska și nu era încă egumen*

<i>Viața cuviosului nostru părinte Eustratie, postitor și mucenic</i> (28 martie)	261
<i>Viața cuviosului părinte Nicon cel Uscat Fiind prizonier la cumani, a fost adus în lanțuri, în chip nevăzut, la Sfânta Mănăstire Pecerska</i> (11 decembrie)	265

Viața cuvioșilor noștri părinți Cucșa Sfințitul Mucenic și Pimen Postitorul
Primul dintre ei a fost ucis, botezându-i pe necredincioși; celălalt, prevăzându-și moartea, s-a săvârșit în aceeași zi. Nu trebuie să spui multe vorbe acolo unde mărturisesc faptele. Așa se face și cu acești fericiți
(27 august) 269

Viața cuviosului nostru părinte Atanasie Zăvorâtul
A trăit în zăvorăre doisprezece ani, după moarte a înviat și le-a spus fraților trei cuvinte de folos: „Eu sunt învierea și viața; cel ce crede în Mine, chiar dacă va muri, va trăi” (In 11, 25). Acest cuvânt al Său, spus despre Lazăr cel înviat a patra zi, Mântuitorul l-a împlinit și prin cuviosul nostru părinte Atanasie, zăvorâtul de la Pecerska, dorind ca și noi să împlinim cuvântul bogatului, spus despre săracul Lazăr: „Dacă cineva dintre morți se va duce la ei, se vor pocăi” (Lc. 16, 30)
(2 decembrie) 271

Viața cuviosului nostru părinte Nicola Sviatoșa, cneazul Cernigovului
A fost bucătar la Pecerska timp de trei ani, portar trei ani, vindecând și proorocind. L-a izbăvit de moarte pe doctorul Petru, jertfindu-se în locul acestuia, dar a rămas în viață și s-a nevoit treizeci de ani, fără să iasă din mănăstire
(14 octombrie) 273

Viața cuviosului nostru părinte Erasm
Și-a cheltuit averea cu înfrumusețarea unei biserici și apoi i-a părut rău după banii săi, dar nu a murit fără pocăință, cu rugăciunile cuvioșilor noștri părinți Antonie și Teodosie
(24 februarie) 281

Viața cuviosului nostru părinte Areta
Toată averea furată de tâlhari, îngerii i-au socotit-o milostenie, căci a îndurat pagube cu mulțumire
(24 octombrie) 283

Viața cuviosului nostru părinte Tit prezbiterul
Era în ceartă cu diaconul Evagrie și a văzut că, neiertându-l acesta, a fost ucis de un înger cu o sulită de foc; fiindcă și-a cerut iertare, a fost vindecat de boală, prin mâna îngerului
(27 februarie) 287

Viața cuviosului nostru părinte Nifon
A fost episcop de Novgorod și nu a îngăduit ca mitropolitul Kievului să fie sfințit fără binecuvântarea Patriarhului Constantinopolului; înainte de moarte, l-a văzut

pe cuviosul Teodosie, care i-a făgăduit un loc împreună cu dânsul în ceruri
(8 aprilie) 291

Epistola cuviosului nostru părinte Simon, episcop de Vladimir și Suzdal, către fericitul Policarp, monahul de la Pecerska, care atunci nu era încă arhimandrit
A fost scrisă în numele tuturor monahilor. În această epistolă, el dă sfaturi, amintind pe unii care au trăit nu cu mult înaintea lui, călugări la Pecerska, ale căror vieți sunt înșirate în această parte a treia 297

Completare la cele trei părți ale Patericului, în care se găsesc *Viețile* scriitorilor acestei cărți, ale sfinților și cuvioșilor noștri părinți de la Pecerska: *Nestor, cronicarul Rusiei, Simon, episcop de Vladimir și Suzdal, și Policarp, arhimandritul Pecerskăi; de asemenea, povestirea aflării moaștelor Sfintei Iuliania fecioara și minunea ce s-a săvârșit în peșteră, de Sfintele Paști; și despre capetele izvorătoare de mir; povestire alcătuită mai apoi de părinții care s-au nevoit în această Sfântă Mănăstire Pecerska*

Viața cuviosului nostru părinte Nestor, cronicarul Rusiei
El a scris viețile cuvioșilor noștri părinți de la Pecerska, ce se găsesc în prima parte a acestui Pateric
(27 octombrie) 311

Viața cuviosului nostru părinte Simon, episcopul Vladimirului și Suzdalului
Acesta a lăsat în scris minunile cuviosului Antonie, despre ferecarea raclei cuviosului Teodosie și unele povestiri despre sfânta biserică a Pecerskăi, inserate în prima parte a acestui Pateric. A povestit, de asemenea, toate Viețile consemnate de Sfântul Policarp, care se găsesc în partea a doua. În sfârșit, a scris el însuși Viețile unor cuvioși, cu învățături adresate acestuia, care se găsesc în partea a treia a cărții
(10 mai) 315

Viața cuviosului nostru părinte Policarp, arhimandritul Mănăstirii Pecerska
A scris Viețile sfinților și cuvioșilor noștri părinți de la Pecerska, încredințate de episcopul Simon și inserate în partea a doua a acestui Pateric
(24 iunie) 321

Povestire despre aflarea cinstitelor moaște ale Sfintei Iuliania Fecioara
(6 iulie) 327

Povestire despre minunea săvârșită în peșteri, în timpul sărbătorii Paștelui 331

Povestire despre capetele izvorătoare de mir 333

Descrierea vieților sfinților lui Dumnezeu, care odihnesc în Peșterile Îndepărtate	337
Prefață	337
Cuviosul Longhin, portarul Mănăstirii Pecerska	340
Cuviosul Ignatie, arhimandritul Lavrei Pecerska	341
Cuviosul Siluan schimnicul	341
Cuviosul Agaton, făcătorul de minuni	342
Cuviosul Zinon postitorul	343
Cuviosul Macarie diaconul	343
Cuviosul Ahila diaconul	344
Cuviosul Ipatie tămăduitorul	344
Cuvioșii părinți Paisie și Mercurie	345
Cuviosul Lavrentie Zăvorâțul	345
Cuviosul Moisei, făcătorul de minuni	345
Cuviosul Ilarion Schimnicul	346
Cuviosul Arsenie cel harnic	348
Cuviosul Pimen postitorul	348
Cuviosul Atanasie Zăvorâțul	348
Cuviosul Sisoe schimnicul	349
Cuviosul Grigorie, făcătorul de minuni	349
Cuvioșii Leontie și Gherontie, canonarii de la Pecerska	349
Cuviosul Pavel cel ascultător	350
Cuviosul Nestor, cel neștiutor de carte	350
Cuviosul Tit ostașul	350
Cuviosul Pamvo cel ascultător și zăvorât	350
Cuviosul Zaharia postitorul	351
Cuviosul Teodor, prinț de Ostrog	352
Cuviosul Sofronie Zăvorâțul	353
Cuviosul Pancratie ieromonahul	353
Cuviosul Ammon Zăvorâțul	353
Cuviosul Mardarie Zăvorâțul, neagonisitorul	354

Cuviosul Ruf Zăvorâțul	354
Cuviosul Veniamin	354
Cuviosul Teofil, arhiepiscopul Novgorodului	355
Cuviosul Martirie diaconul	356
Cuviosul Eftimie ieroschimonahul	357
Cuviosul Casian Zăvorâțul	357
Cuviosul Pior Zăvorâțul	357
Cuviosul Pafnutie Zăvorâțul	358
Cuviosul Iosif, cel mult chinuit de boli trupești	358
Cuviosul Dionisie, preotul și zăvorâțul	358
Cuvioasa Eufresina, egumenă de Poloțk	359
Cuviosul Luchian, sfințitul mucenic	360
Cuviosul Teodor cel tăcut	360
Cuviosul Anatolie Zăvorâțul	360
Cuviosul Martirie Zăvorâțul	360
Părțile din Moaștele Sfinților Prunci	
uciși de Irod pentru Hristos	361